

346.242
(497.1)(699.5)

УПРАВА ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

310.

УРЕДБА

О САМОСТАЛНОЈ УПРАВИ ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Обнародована у „Службеним новинама“ бр. 254 од 2 новембра 1932 год.

БЕОГРАД, 1933
ЦИТАПА ДРЖАВНЕ МАРКАРНИЦЕ

Уврдено у нови инвентар бр. 2003
1 јануара 1942 год.
Београд.

УПРАВА ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Министарство промета и
телефонске монополије
Министарства промета и
телефонске монополије
Бр. 2003

УРЕДБА
о самосталној управи државних монопола
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Обнародована у „Службеним новинама“ бр. 254 од 2 новембра 1932 год.

БЕОГРАД, 1933
ШТАМПА ДРЖАВНЕ МАРКАРНИЦЕ.

На основу члана 10 Закона о конверзији државних дугова од 8 јула 1895 год., у вези наређења накнадних закона о државним зајмовима и § 2 Закона о државним монополима, Уредба о Самосталној монополској управи од 23 јула 1895 год. мења се по пристанку Министарског савета од 16 септембра 1932 год. и Монополске управе од 30 септембра 1932 год. и гласи:

УРЕДБА О САМОСТАЛНОЈ УПРАВИ ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

§ 1.

Задатак и седиште монополске управе

Самостална управа државних монопола Краљевине Југославије (у даљем тексту скраћено „Монополска управа“) са седиштем у Београду управља државним монополима и располаже државним приходима по Закону о конверзији државних дугова од 8 јула 1895, по Законима о државним зајмовима, за које је ануитетска служба поверена Монополској управи и по Закону о државним монополима од 5 децембра 1931.

I УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР

§ 2.

(1) На челу Монополске управе стоји Управни одбор Самосталне управе државних монопола (у даљем тексту скраћено „Управни одбор“) који има 12 чланова.

(2) У Управни одбор улазе:

A) по свом положају:

- 1) гувернер Народне банке Краљевине Југославије;
- 2) први вицегувернер Народне банке;
- 3) генерални директор Управе државних монопола;

B) постављањем Краљевим указом:

- 1) седморица држављана Краљевине Југославије, које предлаже министру финансија Управни одбор и то за свако место по два кандидата;
- 2) двојица које, без обзира на држављанство, предлажу

Чв. д.
35984

они имаоци обvezница државних дугова, којима је то право признато законима о државним зајмовима.

(⁸) Претставницима поверилачкима групама из претходног става траје чланство у Управном одбору дотле, док се на основу новог предлога не поставе нови претставници, а осталој седморици чланова четири године од дана Краљевог указа о постављењу. Члан коме је рок истекао може понова бити постављен.

(⁴) Ако се гувернер или вицегувернер Народне банке или обојица не приме чланства у Управном одбору, или ако један од њих или обојица дадну оставку на чланство, попуниће се њихова места члановима заменицима по одредбама става 2 Б тачке 1 овога §. Гувернер, односно први вицегувернер Народне банке, који су дали оставку на чланство или се нису примили чланства у Управном одбору могу заузети своја места у Управном одбору тек по пристанку Управног одбора и по одређењу министра финансија. У том случају као и онда кад се новопостављени гувернер или вицегувернер прими чланства у Управном одбору престаје чланство члановима заменицима.

§ 3.

Претседништво управног одбора

(¹) Претседник Управног одбора је гувернер, а потпретседник први вицегувернер Народне банке.

(²) Претседника заступа потпретседник, а ако су обојица спречени, заступа их по годинама најстарији члан држављанин Краљевине Југославије.

(³) За случај из става 4 претходног § Управни одбор бира тајним гласањем и већином гласова између чланова из § 2 става 2 Б тачка 1 претседника односно потпретседника.

§ 4.

Надлежност и делокруг Управног одбора

(¹) Управни одбор управља и располаже приходима заложених монопола до износа који је потребан за уредну ануитетску службу гарантовану монополским приходима. У колико монополски приходи не би били довољни за ову сврху, Управни одбор располагаће и другим заложним државним приходима, који су стављени или буду стављени под његову управу.

(²) Управни одбор је, у границама законских наређења, наредбодавац за расходе предвиђене буџетом, за издатке из обртне главнице и из фондова Монополске управе и надлежан је за сва питања која се тичу управљања државним монополима, а нарочито:

1) да извршује законе, уговоре и конвенције о државним зајмовима, у колико је њихова ануитетска служба поверена Монополској управи и да доноси уредбе, правилнике и про-

писе за спровођење у живот законских наређења, у колико за њихово доношење није надлежан министар финансија;

2) да доноси одлуке о оснивању нових, укидању, спајању, дељењу и премештању постојећих монополских надлежава и установа и њихових одељења, отсека и одељака као и о мењању уговора о набавкама, куповинама, радовима и закупима;

3) да расписује и одобрава лицитације, закључује уговоре о набавкама, куповинама, радовима и закупима у земљи и на страни, да одлучује о подизању и одржавању монополских грађевина и постројења, о стицању, замени и продаји непокретности као и о продаји покретне имовине Монополске управе;

4) да одређује помоћи монополским службеницима, радницима и њиховим породицама, да правилником пропише примање помоћи за раднике у случају њихове неспособности за рад као и за породице умрлих радника, да одређује накнаде и награде монополским службеницима и радницима као и лицима која су за Монополску управу, на њен захтев, извршили неки рад;

5) да одлучује о службеним путовањима својих чланова у земљи и изван земље као и о службеним путовањима монополских службеника у иностранство;

6) да одобрава вирмане, годишње завршне рачуне, инвентаре и прегледе као и издавање и расходовање дуванских прерађевина на име пробног пушења и репрезентације;

7) да подноси министру финансија предлог буџета прихода и расхода Монополске управе за идућу годину, предлоге о постављењу, распореду, премештању, унапређењу, пензионисању и отпуштању монополских чиновника и чиновничких приправника, законске предлоге за уређење појединих питања државних монопола и да предлаже министру финансија лица за чланове контролне комисије по Закону о таксама;

8) да бира вештаке, поверенике и пуномоћнике за поједине послове, да из своје средине одређује уже одборе за проучавање појединих питања и предмета као и чланове за преглед монополских установа;

9) да одређује мере за што целисходније сузбијање монополских кривица и да расправља и решава по примедбама Надзорног одбора код Монополске управе (у даљем тексту скраћено „Надзорни одбор“).

(³) Напосле спада у надлежност Управног одбора по наређењима Закона о државним монополима:

1) да води преговоре и доноси одлуке о зајмовима за инвестиције и за повећање обртне главнице, и да их закључује (³ § 3 М. з.);

2) да предлаже оснивање нових фондова (³ § 4 став 2 М. з.) и укидање постојећих;

3) да решава о куповини државних или државом гарантованих хартија од вредности из готовине фондова, изузимајући готовину фонда по члану 13 Закона о конверзији државних дугова од 8 јула 1895 (§ 5 М. з.);

4) да предлаже министру финансија ближе одредбе за издавање новца из фонда за сузбијање монополских кривица као и за руковање тим фондом (§ 6 став 2 М. з.);

5) да подноси предлоге министру финансија о висини монополских такса и продајних цена монополских предмета (§§ 7 став 1, 8 став 3, 63 став 1, 78 став 1, 81, 93 и 100 М. з.);

6) да прописује услове за издавање појединачних или општих дозвола за увоз монополисаних предмета (§ 10 став 1 М. з.);

7) да решава о откупу приватних творница и радионица за производњу монополисаних предмета (§ 13 став 1 М. з.);

8) да одређује крајеве у којима се дуван може садити, број струкова који се могу засадити, како за потребе Монополске управе тако и за извоз као и начин и услове за откуп дувана засађеног за Монополску управу (§§ 17 и 50 М. з.);

9) да зајрањује садњу дувача за једну или више година у крају, за који се утврди да већи број сади аца намерно не предаје дуван произведен за Монополску управу или за извоз, односно у крајевима у којима је дуванска биљка заражена болешћу (§ 33 М. з.);

10) да одређује висину предујмова оним садиоцима, који саде дуван за Монополску управу (§ 34 став 1 М. з.);

11) да одређује комисије за откуп дувана (§ 35 став 1 М. з.);

12) да одређује проценат на име будућег ферментационог губитка који се има одбијати приликом откупу од тежине откупљених дувана (§ 40 став 1 М. з.);

13) да одређује награде члановима откупних комисија и њиховом помоћном особљу као и службеницима изаслатим ради послова око откупа дувана (§ 47 М. з.);

14) да прописује правилник за обрачунавање ферментационог, магацинског и транспортног растура (§ 49 М. з.);

15) да продужује рокове за предају дувана произведеног за извоз (§ 56 став 2 М. з.);

16) да одлучује о врстама дуванских прерађевина, њиховом саставу, начину прераде и паковању као и о њиховој тежини (§ 63 став 1 М. з.);

17) да доноси одлуке о продаји дуванских отпадака и да одобрава њихову прераду за пољопривредне и индустријске сврхе приватним лицима (§ 64 М. з.);

18) да одређује продајне реоне дуванских прерађевина, цигар папира и соли и даје оне, у којима Монополска управа не врши непосредну продају, под закуп (§§ 66 и 89 М. з.);

19) да предлаже министру финансија услове и гаранције

за давање на почек дуванских прерађевина, цигар-папира и соли (§§ 67 и 90 М. з.);

20) да прописује правилник о малопродаји монополисаних предмета (§§ 70 став I, 78 став 2 и 89 став I М. з.);

21) да ставља предлоге министру финансија о проценту за малопродајце као и о провизији осталим лицима за продајање монополисаних предмета у земљи и на страни (§ 73 М. з.);

22) да решава о отварању угледних продавница домаћих и страних дуванских прерађевина (§ 74 М. з.);

23) да повераја производњу цигар-папира за потребе у земљи приватним творницама и прописује услове за то (§ 76 став 2 М. з.);

24) да прописује техничке особине за свиласту хартију сличну цигар-папиру која се може израђивати у земљи, и да предлаже министру финансија техничке особине и услове, по којима се свиласта хартија слична цигар-папиру може увозити (§ 79 М. з.);

25) да одобрава производњу, увоз и продају жижице, упаљача, ужегача и кремења за њихово паљење приватним предузећима (§ 80 став 2 М. з.);

26) да издаје прописе за давање специјалних дозвола за малопродају упаљача и ужегача од обичног метала као и за увоз упаљача од племенитих метала (§ 84 став 2 и 3 М. з.);

27) да прописује услове за употребу природне слане воде у индустријске сврхе (§ 87 М. з.);

28) да даје крајевима где је то потребно, посебне врсте соли за храну у здравствене сврхе и одлучује о начину прераде такве соли (§ 88 М. з.);

29) да дозвољава увоз соли за специјалне сврхе под одређеним условима и по наплати снижене монополске таксе као и да дозвољава продају соли произведене у земљи у привредне сврхе по сниженој ценi (§ 91 М. з.);

30) да прописује начин денатурисања и услове употребе денатурисане соли и петролеума (§§ 92 став I и 97 М. з.);

31) да прописује услове за увоз, израду и продају петролеума путем приватних предузећа (§ 95 М. з.) као и техничке услове и особине којима мора одговарати петролеум увезен или произведен у земљи (§ 96 М. з.);

32) да прописује услове за одобравање слободних сместишта за петролеум (§ 98 М. з.);

33) да предлаже министру финансија услове и гаранције за кредитовање монополских такса домаћим рафинеријама (§ 99 став 3 М. з.);

34) да предлаже министру финансија обуставу рада за друга садилаца дувана за извоз као и приватних творница односно радионица монополисаних предмета (§ 107 М. з.);

35) да у појединим случајевима одређује нарочитог изасланика за ислеђење монополских кривица (§ 118 М. з.);

§ 5.

Врховни надзор министра финансија

(¹) Врховни надзор над Монополском управом врши министар финансија, који има право и лично присуствовати седницама управног одбора.

(²) Министар финансија има код Монополске управе свог изасланика (у даљем тексту скраћено „изасланик“), који је финансијски концептни чиновник најмање са III групом 2 степена и којега поставља сам министар, ако се тим постављањем не мења група и не врши премештај. Изасланик присуствује седницама Управног одбора, а према потреби и седницама ужих одбора (§ 4 став 2 тачка 8). Он има право тражити и давати потребна обавештења и објашњења. Изасланик је известилац министра финансија за послове државних монопола. Он подноси на одобрење министру финансија одлуке и предлоге Управног одбора, за које је такво одобрење потребно.

(³) Министру финансија подноси Управа државних монопола месечне прегледе о примањима и издавањима Монополске управе, годишње завршне рачуне са билансом и исказом имовине као и остале прегледе које буде тражио.

§ 6.

Одлуке везане за више одобрење

(¹) По одобрењу министра финансија постају правоснажне: I одлуке (решења) Управног одбора као наредбодавца по расходима преко 500.000 динара;

II одлуке из § 4 став 2 ове Уредбе:

- 1) по тачкама 2 и 4;
- 2) по тачци 5 за путовања у иностранство;
- 3) по тачци 3 ако вредност која је у питању прелази 500.000 динара;

III одлуке из § 4 став 3 ове Уредбе:

- 1) по тачкама 1, 8, 9, 13, 18, 22, 23, 25, 27, 29, 31 и 32;
- 2) по тачкама 3, 7 и 17 ако вредност прелази 500.000 дин.

(²) Кад су у питању редовне и хитне набавке, куповине, радови, закупи или продаје, сматра се да је министар финансија одобрио одлуку Управног одбора те се она може извршити, ако није донео друкчије решење најдаље у року од 10 дана од дана предаје одлуке изасланiku, односно код понуда везаних за рок, пре истека тог рока. Такве одлуке морају бити означене упадљивим написом „Хијено рок....“, а изасланик их мора вратити у року Монополској управи са извештајем да министар финансија по њима није донео противно решење.

§ 7.

Одлуке Управног одбора

(¹) Управни одбор доноси своје одлуке на седницама. Седнице сазива претседник према потреби, а мора сазвати седницу, кад то писмено захтевају најмање три члана Управног одбора.

(²) Дневни ред саставља генерални директор и доставља га члановима Управног одбора пре седнице. Изузимајући хитне случајеве на седницама се може решавати само о предметима који су на дневном реду.

(³) О свакој седници води се записник.

(⁴) Прва тачка дневног реда је читање записника прошле седнице. Пошто се записник одобри или исправи, потписују га чланови Управног одбора, изасланик и деловођа одбора, који су на тој седници били присутни. Претседник може променити ред у решавању појединачних тачака дневног реда.

(⁵) О појединим предметима дневног реда доноси се одлука на основу реферата генералног директора, односно његовог помоћника или нарочитог референта.

(⁶) Одлуке Управног одбора могу се донети само ако је присутно бар пет члanova Управног одбора.

(⁷) Управни одбор решава већином гласова. Ако су гласови подједнако подељени, одлучује глас претседника.

(⁸) Сваки члан Управног одбора мора да гласа. Члан Управног одбора који одваја мишљење дужан је своје одвојено мишљење на седници изложити. Оно се уноси у записник или се додаје записнику као прилог ако је писмено поднесено.

(⁹) Изасланiku и претставницима поверилачких група даје се препис записника седнице.

§ 8.

Претставник Монополске управе

(¹) Претставник Монополске управе према властима и трећим лицима је претседник или потпретседник, а у њиховој отсуности дежурни члан или нарочито за то овлашћени члан Управног одбора, заједно са генералним директором или са његовим помоћником. За поједине случајеве може Управни одбор одредити као претставника Монополске управе само једно лице, којему се издаје писмена пуномоћ.

(²) О свима правним пословима из којих настају обавезе за Монополску управу мора се саставити писмени акт, који је за њу обавезан кад испод њена назива ставе своје потписе један члан Управног одбора и генерални директор или његов пуномоћник, односно заступник.

(³) Управни одбор може за поједине правне послове, из којих настају обавезе за Монополску управу, опуномоћити поједине монополске чиновнике или трећа лица.

(⁴) Монополски службеници, који врше благајничку службу, добијају за то писмено овлашћење приликом свога постављења и почетком сваке календарске године. То овлашћење као и њихов потпис морају бити јавно истакнути на видном месту у благајничким просторијама.

§ 9.

Дежурни члан Управног одбора

(¹) Сваког радног дана у месецу врши службу у Управи државних монопола по један члан Управног одбора, која се служба састоји у томе да заједно са генералним директором државних монопола или његовим помоћником односно заступником:

1) потписује акта којима се спроводе у дело или подносе министру финансија на одобрење одлуке Управног одбора, као и сва остала акта и обавезе за које Управни одбор буде прописао овај начин потписивања;

2) закључује и потписује уговоре о куповини, набавкама, радовима, закупима и продајама Монополске управе и доноси решења о расходовањима монополске покретне имовине и прихода и то до износа, до којег га из своје надлежности овласти Управни одбор.

(²) Сем тога претседава дежурни члан комисијама за отварање понуда за монополске куповине, набавке, радове, закупе и продаје и оверава о томе израђене записнике.

§ 10.

Надзорни одбор и његов састав

(¹) Код Монополске управе постоји Надзорни одбор од пет чланова.

(²) Чланове Надзорног одбора поставља министар финансија из двоструког броја кандидата које предлаже Управни одбор између познавалаца монополске, државне рачунске или књиговодствене службе. Чланови Надзорног одбора постављају се на време од две године, а могу бити и поновно постављени.

(³) Чланови Надзорног одбора бирају између себе претседника и потпретседника, а деловођу за вођење записника одређује из редова монополских чиновника генерални директор.

(⁴) Надзорни одбор дужан је да најмање једанпут месечно прегледа рад књиговодства и благајнице и да прегледа и оверава годишњи завршни рачун.

(⁵) Надзорни одбор може држати седницу ако су при-

сутна бар три члана. На пословање Надзорног одбора примењују се аналогно одредбе § 7 ове Уредбе.

(⁶) Записник о својим седницама Надзорни одбор подноси Управном одбору.

§ 11.

Закључни рачуни

(¹) Пословна година Монополске управе поклапа се са државном буџетском годином.

(²) Управни одбор подноси годишњи завршни рачун најдаље у року од три месеца по истеку рачунске године министру финансија и Главној контроли.

§ 12.

Награде и накнаде

(¹) Свакоме од обојице претставника поверилачких група у Управном одбору припада на име годишње награде по $\frac{1}{7}$ од 40% од 35% остварених чистих монополских прихода.

(²) Осталим члановима Управног одбора, члановима Надзорног одбора као и лицима која по службеној дужности или по позиву присуствују седницама Управног одбора, ужих одбора или Надзорног одбора припада од сваке седнице награда. Члановима Управног одбора припада сем тога награда за дежурство и за путовања по службеним пословима Монополске управе. Висину ових награда одређује Управни одбор а одобрава министар финансија.

(³) Исплате награда и накнада по ставовима 1 и 2 имају се предвидети у буџету Монополске управе.

II

УПРАВА ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА

§ 13.

Круг рада

(¹) Послове Монополске управе врши Управа државних монопола (у даљем тексту скраћено „Управа“); она проучава сва питања и предмете, који спадају у круг рада Управног одбора, спрема по њима извештаје и предлоге Управном одбору, спроводи у живот његове одлуке и стално га обавештава о стању послова Монополске управе.

(²) У круг рада Управе спада нарочито: вођење целокупне монополске администрације и надзор над свима монополским службеницима и установама; стварање о производњи, набавци и куповини, преради, продаји и извозу монополских предмета; вршење службе по државним зајмовима за које су монополски приходи заложени; припремање предлога закона,

уређаба и правилника о организацији и усавршавању монополске службе; спремање и извршење буџета прихода и расхода, као и састављање и објављивање завршних рачуна и извештаја о пословању.

§ 14.

Генерални директор Управе државних монопола

(1) На челу Управе стоји генерални директор, који се поставља Краљевим указом на предлог министра финансија по избору и предлогу Управног одбора из редова монополских или финансијских концептних чиновника са дипломом правног, економско-финансијског, економско-комерцијалног или техничког факултета или високе стручне школе у рангу факултета.

(2) Дужности генералног директора су нарочито:

- 1) да подноси Управном одбору извештаје са својим мишљењем и предлогом о предметима, који спадају у надлежност Управног одбора;
- 2) да извршује правоснажне одлуке Управног одбора;
- 3) да извештава министра финансија, на његов позив или кад се укаже потреба о начелним и важнијим питањима Монополске управе;

4) да организује информативну службу о проучавању начина и успеха рада по свима монополским предметима у земљи и у иностранству и даје обавештења за јавност;

5) да доноси и пуноважно потписује одлуке и решења за министра финансија и за Управни одбор за њихове надлежности по њиховим специјалним овлашћењима;

6) да потписује заједно са дежурним чланом Управног одбора све акте о правни пословима, којима се стварају обавезе за Монополску управу, као и све акте о правоснажним одлукама Управног одбора;

7) да поставља, унапређује, премешта и отпушта званичнике, служитеље и дневничаре по § 103, став 2 и 3, и § 163, став 4, Закона о чиновницима;

8) да одређује круг рада појединим монополским службеницима.

§ 15.

Помоћници генералног директора Управе државних монопола

(1) Генералног директора помажу у раду два помоћника, који се постављају аналогно наређењима § 14 став 1 ове Уредбе.

(2) Код постављања помоћника узеће се у обзир да један буде из правне, а други из техничке, односно комерцијалне струке, према томе да ли је генерални директор из једне, друге или треће струке.

(3) Помоћници воде послове и врше надзор над одеље-

њима Управе према делокругу који им одреди генерални директор.

(4) Помоћници могу за генералног директора доносити и пуноважно потписивати одлуке и решења из његове надлежности у колико их он за то овласти.

(5) Кад је генерални директор отсутан или спречен, заступа га у вршењу дужности по рангу старији помоћник, или ако је овај отсутан или спречен други помоћник, а ако су обојица отсутни или спречени по рангу најстарији чиновник.

(6) У случају отсуства или спречености једнога од помоћника, други ће га пуноважно заступати, а у случају отсуства или спречености обојице врши дужност од присутних по рангу најстарији чиновник.

(7) Права и дужности прописане овом Уредбом или нарочитим овлашћењима за генералног директора и за његове помоћнике у случају њиховог отсуства или спречености прелазе на њихове заступнике.

(8) Помоћници присуствују као референти седницама Управног одбора и подносе извештаје о предметима њиховог делокруга које генерални директор није за себе задржао.

§ 16.

Подела управе

(1) Управа државних монопола дели се на одељења, а одељења на отсеке.

(2) Сем тога постоје у центрима производње дувана као специјална надлежства Монополски инспекторати, који су непосредно подређени Управи.

§ 17.

Старешина одељења

(1) На челу одељења стоји старешина са звањем вишег монополског саветника, коме је подређено све особље тог одељења. Он води послове свога одељења, покреће питање у циљу савременог усавршавања, упрошћавања и побољшавања службе, врши надзор над отсесцима свог одељења, стара се о законитости и рационалности рада, а одговоран је за послове одељења.

(2) Старешине одељења могу за генералног директора доносити и пуноважно потписивати одлуке и решења из његове надлежности, у колико их он за то овласти.

(3) Кад је старешина одељења отсутан или спречен, заступа га по рангу најстарији шеф отсека, на кога у том случају прелазе сва права и дужности старешина кога заступа.

§ 18.
Шеф отсека

На челу отсека стоје монополски виши саветници или саветници као шефови отсека. Они су, по правилу, непосредно подређени старешинама одељења и одговорни за све послове свога отсека.

§ 19.
Одељења

Управа државних монопола дели се на:

- I Опште одељење;
- II Одељење за производњу дувана;
- III Одељење за прераду;
- IV Одељење за продају;
- V Одељење рачуноводства.

§ 20.
Опште одељење

(¹) Опште одељење води послове опште администрације. Оно спрема и израђује предлоге закона, уредаба, правила и упутства, брине се да сви нормативни прописи буду у међусобном складу и у складу са општим устројством Управе и осталим законима. Оно се стара за јединство и складност општег пословања Монополске управе, води евидентију о свим нормативним прописима и саопштава их осталим одељењима и отсесима, надлежевима и установама уз упозорење на везу с њиховим радом.

(²) Опште одељење израђује Пословник (пословни ред) за Управу, за њена надлежства и установе и брине се за њихову тачну и благовремену примену.

(³) Опште одељење прикупља, проучава, сређује и спрема за публикацију податке о монополској струци и служби па и оне, које израђују стручна одељења и отсеси.

(⁴) Опште одељење води евидентију о службеним односима монополских службеника и радника.

(⁵) Опште одељење отправља и све остале послове, који не спадају у које друго одељење.

(⁶) Опште одељење дели се на:

- 1) Отсек административни;
- 2) Отсек персонални (за државне службенике и раднике);
- 3) Отсек статистички и информативно публицистички.

§ 21.

Правно заступање

За правно заступање Монополске управе у свим спорним пословима пред судским и осталим властима, а према посто-

јећим законима, постоји правни референт Монополске управе. Он даје мишљење по свима правним питањима а нарочито у свим пословима којима Монополска управа преузима обавезе и стиче права. Он са правне стране прегледа и све услове и уговоре за закупе, набавке и радове, и саобраћава их законским прописима.

§ 22.

Одељење за производњу дувана

(¹) Одељење за производњу дувана руководи, управља и надзире послове, који се тичу садње, откупу, смештања, ферментације и сређивања дувана.

(²) Одељење за производњу дувана дели се на:

- 1) Отсек за садњу и откуп дувана;
- 2) Отсек за смештање, ферментацију и сређивање дувана.

§ 23.

Одељење за прераду

(¹) Одељење за прераду руководи, управља и надзире прераду дувана и израду дуванских прерађевина као и производњу осталих монополисаних предмета у државној и приватној режији и стара се за монополска техничка постројења и грађевине.

(²) Одељење за прераду дели се на:

- 1) Отсек за прераду дувана;
- 2) Отсек за производњу соли и осталих монополисаних предмета;
- 3) Отсек технички;
- 4) Хемијску лабораторију.

§ 24.

Одељење продаје

(¹) Одељење продаје обавља, руководи и надзире све послове који се тичу продаје монополисаних предмета у земљи и на сгради.

(²) Одељење продаје дели се на:

- 1) Отсек за продају дувана, цигар-папира и жижице у земљи и за извоз дувана и дуванских прерађевина;
- 2) Отсек за продају соли и осталих монополисаних предмета.

§ 25.

Одељење рачуноводства

(¹) Одељење рачуноводства обавља, руководи и надзире послове рачуноводства, књиговодства, ликвидатуре и благајничке службе, нарочито послове за састав и извршење буџета

монополских расхода и прихода, евиденције монополске не- покретне и покретне имовине и ануитетне службе за спољне зајмове.

- (²) Одељење рачуноводства дели се на:
- 1) Отсек рачуноводства и благајнице;
 - 2) Отсек главног књиговодства;
 - 3) Отсек банкарски;
 - 4) Економат.

§ 26.

Одељци (реферати)

Управни одбор може према потреби службе установити одељке (реферате), поверене референтима, који су непосредно подређени генералном директору, помоћнику или старешини одељења.

§ 27.

Међусобни односи надлежава, установа, одељења и отсека

(¹) Монополска надлежава и установе могу се оснивати, укидати, премештати, спајати и делити одлуком Управног одбора а по одобрењу министра финансија. То исто важи и за одељења и отсеке Управе.

(²) У местима у којима има разних монополских надлежава и установа, може Управни одбор све или више њих подредити једном старшини.

(³) Одељења и отсеци Управе не чине засебна надлежава већ јединствену целину која захтева да се послови обављају складно, једнолико, рационално и експедитивно, водећи при томе рачуна, да се сва радна снага и материјална средства најекономичније употребе. У случају потребе мора и виши службеник обавити неодложне послове нижејег службеника, односно службеник једног одељења послове службеника другог одељења.

§ 28.

Монополски инспекторати

(¹) У центрима производње дувана постоје Монополски инспекторати. Њихово подручје и седиште одређује министар финансија на предлог Управног одбора.

(²) У надлежност Монополских инспектората спадају послови, који се односе на садњу, откуп, смештање, ферментацију, сређивање и извоз дувана а које им одреди Монополска управа.

(³) На челу Инспектората стоји виши монополски саветник или монополски саветник.

III. УСТАНОВЕ МОНОПОЛСКЕ УПРАВЕ

§ 29.

Институти за културу дувана и огледне станице

(¹) За унапређење садње дувана научним и практичним истраживањем у квалитативном и квантитативном погледу, за поучавање садилаца дувана и за спремање стручног подмлатка за дуванску производњу постоје Институти за културу дувана са подређеним дуванским огледним станицама.

(²) На челу Института стоји директор са звањем вишег монополског саветника или монополског саветника.

(³) Број и седиште Института и дуванских огледних станица одређује Управни одбор а одобрава министар финансија.

§ 30.

Дуванске станице

(¹) Дуванске станице воде надзор над садњом дувана свога реона, примају на ферментацију и сређивање откупљене дуване, подносе извештаје о стању културе дувана и врше све оне послове које им Управа стави у дужност.

(²) Код станица образују се повремено комисије за откуп дувана.

(³) На челу дуванске станице стоји шеф станице са звањем увршћеним од VII до IV групе чиновничког закона.

§ 31.

Фабрике дувана

(¹) Фабрике дувана прерађују дуван и по прописима Управе израђују дуванске прерађевине за потрошњу у земљи и на страни.

(²) На челу фабрике стоји директор са звањем вишег монополског саветника или монополског саветника.

§ 32.

Солане

(¹) Солане производе со, према техничким прописима које издаје Управа.

(²) На челу Солане стоји директор са звањем вишег монополског саветник или монополског саветника.

§ 33.

Државна маркарница

(¹) Државна маркарница израђује све врсте марака, таксених вредности, монополисаних хартија од вредности и осталих државних хартија и белега од вредности које издаје држава.

(²) Државна маркарница врши све друге послове гра-
фичко штампарске струке на основу одлуке Управног одбора
и по наредбама Управе.

(³) На челу Државне маркарнице стоји директор са зва-
њем вишег монополског саветника или монополског саветника.

§ 34.

Продајна монополска стоваришта

(¹) Продајна монополска стоваришта врше продају моно-
полисаних предмета као и остале послове које им Управа одреди.

(²) На челу стоваришта стоји шеф са звањем вишег монополског контролора или монополског контролора.

§ 35.

Монополске експозитуре и предузећа у иностранству

(¹) Експозитуре су установе, које прикупљају податке о
тржишним приликама и о могућности пласирања дувана и
дуванских прерађевина на страни и подносе извештаје и пред-
логе Управи.

(²) Монополске експозитуре и предузећа могу посредо-
вати продају дувана и дуванских прерађевина у иностранству
и вршити и све оне послове за које буду специјалним ре-
шењем Управног одбора овлашћени.

§ 36.

Угледне монополске продавнице

(¹) Угледне продавнице продају домаће дуванске прера-
ђевине и оне стране дуванске прерађевине, чију продају одо-
брли Управни одбор.

(²) Угледне продавнице могу се оснивати у великим гра-
довима и у местима са већим прометом странаца.

(³) Угледне продавнице могу се уступати и приватним
лицима по нарочитим прописима и уговорима.

§ 37.

Подела и надлежност установа монополске управе

(¹) Поделу и надлежност појединих установа из §§ 29
до 36 ове Уредбе прописује Управни одбор Пословницима.

(²) Старешине установа из претходног става могу доно-
сити и пуноважно потписивати одлуке и решења у колико их
за то овласти генерални директор.

§ 38.

На положаје поменуте у §§ 17, 18, 21 и 28 до 34 постав-
љења врши министар финансија на предлог Управног одбора
(§ 4 став 2 тач. 7) у колико се тиме не мења група и не врши
премештај.

§ 39.

Монополски радници

(¹) Монополски радници су она лица, која су примљена
на рад и запослена у монополским установама, а нису по-
стављена по Закону о чиновницима, без обзира на посао који
врше и дужину времена упослења.

(²) Права и дужности и све остале радне односе монополских
радника регулишу се правилницима, које по предлогу
Управног одбора издаје министар финансија.

(³) Монополски радници морају бити осигурани за случај
болести и несреће, стални и привремени и за случај изнемог-
лости, старости и смрти или по Закону о осигурању радника
или по специјалним правилницима, које по предлогу Управног
одбора издаје министар финансија.

IV.

ПРЕЛАЗНА НАРЕЂЕЊА

§ 40.

(¹) Чланство у Управном и Надзорном одбору као и у
комисији по члану 36 Закона о таксама не сматра се упо-
слењем у смислу § 57 Финансијског закона за 1932/33 годину.

(²) Садашњим члановима Управног и Надзорног одбора
остаје чланство у важности до истека законског рока по доса-
дашњим прописима.

§ 41.

Плате, положај, квалификације и унапређења чиновника
и службеника Монополске управе регулишу се законом о чи-
новницима као и законом о промени закона о организацији
финансијске управе на службенике Управе државних монопола.

§ 42.

У буџетској години 1932/33 исплаћиваће се награде и
накнаде по овој Уредби из партије 3 буџета расхода Управе
државних монопола за 1932/33 годину и то: из позиције 1
награде претставницима поверилачих група (§ 12 став 1); из
позиције 2 награде за седнице Управног одбора (§ 12 став 2)
осталим члановима Управног одбора као и лицима која по
службеној дужности или по позиву присуствују седницама
Управног одбора; из позиције 3 накнаде за дежурство (§ 12
страв 2); из позиције 4 награде за седнице Надзорног одбора
(§ 12 став 2); из позиције 5 награде од седница ужих одбора
(§ 4 став 2 тачка 8) као и награде и накнаде по § 4 став 2
тачка 4 ове Уредбе.

V

ЗАВРШНА НАРЕЂЕЊА

§ 43.

(¹) Одељење државних дугова и државног кредита у Министарству финансија ослобођено је послова по оним државним дуговима, који су на основу Закона о конверзији државних дугова од 8 јула 1895 и накнадних закона о државним зајмовима изрично пренети на Монополску управу.

(²) Одељењу из претходног става поднеће Управа полуодишиће прегледе, из којих ће се видети, колико је и када издато на одужење и колико још остаје неизмишено од сваке поједине врсте државних дугова, за које је ануитетна служба поверила Монополској управи.

§ 44.

(¹) Ова Уредба ступа у живот и добија снагу Закона на дан обнародовања у „Службеним новинама“ и то на основу члана 10 става 1 Закона о конверзији државних дугова од 8 јула 1895, који гласи: „Управни одбор нове монополске управе управља потпуно самостално монополима и одређеним дохоцима, како то буде прописано Уредбом, коју ће израдити сам Управни одбор. Та Уредба Монополске управе важиће као закон пошто је влада Његовог Величанства одобри, и тако једном одобрена Уредба не може се мењати без пристанка владе и Монополске управе“.

(²) Ступањем на снагу ове Уредбе престаје важити Уредба о Самосталној монополској управи од 23 јула 1895 са свима њеним изменама и допунама.

25 октобра 1932 год.

Београд.

Министар финансија,

Д-р Мил. Р. Ђорђевић с. р.

Претседник Министарског савета,

Д-р М. Сршкић с. р.

(Следују потписи остале г. г. министара)

МУГ. од.
35984